

Till:

Justitiedepartementet

Straffrättsenheten

Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Cc: ju.L5@regeringskansliet.se

Remissvar – Ett nytt brott om lovlig befattning med betalningsinstrument – genomförande av non-cash-direktivet (Ds 2020:1)

(Dnr Ju2020/00180/L5)

Finansiell ID-Teknik BID AB har tagit del av promemorian med förslag på lagändringar kopplat till genomförande av non-cash-direktivet. Vi stöder förslaget i sak och är positiva till att en ny brottstyp förs in i brottsbalken, men vi vill framföra förslag för att uppnå en bättre sammanhållen lagstiftning i området.

Bakgrund

Det huvudsakliga ändamålet med BankID är att tillhandahålla en säker och tillförlitlig elektronisk legitimerings- och underskriftstjänst och beroende på i vilken kontext ett BankID används, så kan BankID utgöra ett betalningsinstrument¹, användas för att utföra en stark kundautentisering² enligt andra betaltjänstdirektivet³ eller helt enkelt betraktas som en betrodd tjänst enligt eIDAS förordningen⁴. Det finns även förslag på annan ny lagstiftning som "Förslag till lag om infrastruktur för elektronisk identifiering och kvalitetsmärket Svensk elektronisk identitetshandling" (SOU 2017:114)⁵ samt "Förslag till lag om statliga identitetshandlingar" (SOU 2019:14)⁶ där det statliga identitetskortet även föreslås innehålla en statlig e-legitimation enligt den föreslagna lagen i SOU 2017:114 samt ha möjlighet att kunna skapa en avancerad elektronisk underskrift enligt eIDAS-förordningen. Själva användningen av ett BankID eller e-legitimation, kan alltså falla inom olika lagrum och förordningar beroende på i vilken kontext användningen sker i. Detta får dock inte leda till en osäkerhet i hur ett eventuellt missbruk av BankID/e-legitimation skall beivras.

¹ Prop. 2009/10:122 s.24.

² enligt lag (2010:751) om betaltjänster

³ deligerad förordning EU 2018/389.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och upphävande av direktiv 1999/93/EG

⁵ Reboot – omstart för den digitala förvaltningen SOU 2017:114 s.31

⁶ Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation SOU 2019:14 s.39

Brottsbalken bör uppdateras samtidigt som lagen om Svensk elektronisk identitetshandling införs.

BankID utgör en e-legitimation enligt tillitsramverket svensk e-legitimation, det som Reboot utredningen (SOU 2017:114) kallar för elektronisk identitetshandling⁷. Bedräglig användning av ett BankID, eller annan e-legitimation, måste rimligen subsidiärt vara lika straffbart i sig, oberoende på om e-legitimationen används i en kontext där betaltjänstlagen (2010:751) är tillämplig, likväl i situationer där andra lagar är tillämpliga, inte minst vid genomförande av avtal mellan parter eller åtkomst till känsliga personuppgifter hos en myndighet.

Finansiell ID-Teknik BID AB anser att olovlig befattning av svensk e-legitimation/elektronisk identitetshandling och legitimeringsintyg skall införas i brottsbalken på samma sätt som utredningens förslag om olovlig befattning med betalningsinstrument, samt att svensk e-legitimation/elektronisk identitetshandling också blir reglerad i lag enligt Reboot utredningens förslag.

Hemställan - Ändra i betaltjänstlagen om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument

En kontohavares ansvar vid obehöriga transaktioner regleras i 5a kap betaltjänstlagen (2010:751) och är i grunden en konsumentskyddande lagstiftning som begränsar en kontohavares ansvar även om hen inte skyddat sin personliga behörighetsfunktion eller handlar med grov oaktsamhet.

Men som betaltjänstlagen nu är utformad och enligt gällande rättspraxis, så gäller kontohavarens ansvar om obehöriga transaktioner enbart gentemot den part som givit ut betalningsinstrumentet.

Då en e-legitimation/elektronisk identitetshandling kan användas som ett betalningsinstrument hos många olika betaltjänsteleverantörer och en mycket stor andel av BankIDs transaktioner kan kopplas till den kategorin, bör kontohavarens ansvar vid obehöriga transaktioner gälla oavsett om motparten är den betalningsleverantör som utfärdat betalningsinstrumentet eller det är en betalningsleverantör som använder en e-legitimation/elektronisk identitetshandling utfärdad av någon annan.

Betaltjänstlagen tar alltså inte alls hänsyn till den svenska modellen med flera utfärdare av e-legitimationer/elektroniska identitetshandlingar som kan användas brett i samhället, bl.a. som betalningsinstrument hos flertalet av betalningsleverantörerna.

Finansiell ID-Teknik BID AB gör en hemställan till Regeringen att ser över möjligheterna att införa en särreglering som innebär att en kontohavares ansvar utsträcks i förhållande till tredjeman (betaltjänstleverantör som inte utfärdat betalningsinstrumentet).

Föredragande i ärendet

Petter Dahl

Stockholm den 15:e april 2020

Johan Eriksson

VD Finansiell ID-Teknik BID AB

⁷ Reboot-utredningen införde begreppet elektronisk identitetshandling istället för e-legitimation men menar samma sak som e-legitimation (Se SOU 2017:114 s. 171)